

Vårgårda kommun

Strategi	Policy
Program	Riktlinjer
Plan	Regler

Program för kommunens arbete med krisbered- skap och civilt försvar 2019-2022

Beslutat av: Kommunfullmäktige

Datum för beslut: 2019-12-12

För revidering ansvarar: Kommunfullmäktige

Ansvarig verksamhet: SPU

Ansvarig tjänsteman: Säkerhetssamordnare

Dokumentet gäller för: Kommunens verksamheter och geografiska område

Dokumentet gäller till och med: 2022

Innehåll

1.	Syfte, bakgrund och disposition	4
1.1	Nationella övergripande mål och principer	4
1.1.1	Ansvarsprincipen	4
1.1.2	Närhetsprincipen	4
1.1.3	Likhetsprincipen	5
2.	Kommunens övergripande mål och ansvar för krisberedskapen	5
2.1	Före en händelse:	5
2.2	Under en händelse:	5
2.3	Efter en händelse:	5
3.	Risk och sårbarhetsanalys	6
3.1	Sammanfattning och slutsats av risk och sårbarhetsanalysens resultat:	6
4.	Krisledning och krisberedskapsplanering	7
4.1	Kommunen ska ta fram följande styrdokument:	7
4.1.1	Krisledningsnämndens reglemente	7
4.1.2	Instruktionen för kommunchefen	7
4.1.3	Plan för hantering av extraordinära händelser i fredstid	7
4.1.4	Utbildning och övningsplan för mandatperioden	8
4.1.5	Krisberedskapsplanering	8
4.1.6	Tjänsteperson i beredskap (TiB)	8
4.1.7	Kriskommunikation	8
4.1.8	Krisstöd/Posom	8
4.1.9	Räddningstjänstförbundet (AVRF)	9
4.1.10	Kommunalt bolag (Vårgårda Bostäder AB)	9
5.	Geografiskt områdesansvar	9
	Nationell nivå (Myndighet)	10
	Regional nivå (Länsstyrelse)	10
	Lokal nivå (Kommun)	10
6.	Utbildning och övning	10
6.1	Mål för utbildning och övning	10
6.1.1	Åtgärder för övning och utbildning	11
7.	Rapportering	11
7.1	Mål för kommunens rapportering	11

8.	Kommunens ansvar för civilt försvar.....	12
8.1	Kompetenshöjning gällande civilt försvar.....	12
	Åtgärder för kompetenshöjning gällande civilt försvar:	12
9.	Säkerhetsskydd.....	12
9.1	Åtgärder för säkerhetsskydd.....	12
10.	Ekonomi- för krisberedskap och civilt försvar.....	13
11.	Brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete	13

Bilaga: Åtgärdsförslag för krisberedskap under mandatperioden 2019-2022

1. Syfte, bakgrund och disposition

Detta dokument beskriver kommunens övergripande viljeinriktningar och prioriteringar för kommunens arbete inom risk- och krishantering och civilt försvar för perioden 2019-2022.

Syftet är även att beskriva hur kommunen avser att fullfölja de åtaganden som beskrivs i *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap (MSB 2018-09779)* och i *Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar (MSB 2018-05681)*.

Inledningsvis avhandlas de ansvarsområden inom krisberedskap som nämns i ovanstående överenskommelse. Kommunens övergripande mål och åtgärder presenteras under respektive rubrik. Slutligen avhandlas de specifika tillkomna ansvarsområden för kommunen som hör ihop med civilt försvar.

1.1 Nationella övergripande mål och principer

Samhällets krisberedskap syftar till att upprätthålla de grundläggande och samhällsviktiga funktionerna även vid en svår påfrestning. Verktygen för detta kan grovt delas in i förebyggande sårbarhetsreducerande åtgärder samt en krishanteringsförmåga när något omfattande händer.

Målen för samhällets krisberedskap är att:

- Skydda människors liv och hälsa
- Värna om samhällets funktionalitet
- Upprätthålla grundläggande värderingar, demokrati, rättssäkerhet, samt mänskliga fri- och rättigheter.

Följande tre principer gäller för planering inför, under och efter en krishändelse:

1.1.1 Ansvarsprincipen

Den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha motsvarande ansvar även under krissituation och under höjd beredskap.

1.1.2 Närhetsprincipen

En kris ska så långt som det är möjligt hanteras där den inträffar och av de som är närmast berörda och ansvariga.

1.1.3 Likhetsprincipen

Under en kris ska verksamheten fungera på liknande sätt som vid normala förhållanden, så långt det är möjligt. Verksamheten ska också, om det är möjligt, skötas på samma plats som under normala förhållanden.

2. Kommunens övergripande mål och ansvar för krisberedskapen

Målen för kommunens säkerhet är att värna befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet och förmågan att upprätthålla våra grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter¹. Kommunen ska även minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Kommuner och landsting skall därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar². Varje verksamhet ansvarar för och driver enligt ovanstående principer sitt eget krisberedskapsarbete.

Kommunens krisberedskapsarbete delas upp i tre olika skeden;

2.1 Före en händelse:

Kommunens verksamheter skall årligen arbeta aktivt med risk och sårbarhetsanalyser. Verksamheterna skall också årligen utbildas och övas för att ha en god förmåga att hantera en extraordinär händelse.

2.2 Under en händelse:

Kommunen ska under en händelse upprätta nödvändiga funktioner för ledning, samband och information. Funktionerna ska kunna upprätthållas under längre tid. Kommunen ska ge korrekt och viktig information till allmänheten. Informationen ska samordnas med andra aktörer och myndigheter. Kommunen ska så långt som möjligt fungera enligt ansvar, närhet och likhetsprincipen. Vid en händelse ska kommunen lämna lägesrapporter och information om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt vidtagna och planerade åtgärder till länsstyrelsen och andra aktörer. Kommunen ska även kunna rapportera till Länsstyrelsen via Rakel och WIS.

2.3 Efter en händelse:

Utvärdering av det genomförda arbetet ska ske när så snart som möjligt efter att alla aktörer avslutat sin del i arbetet. Utvärderingen ska dokumenteras och delges berörda aktörer.

¹ Förslag och samhällets krisberedskap, prop. 2014/15:1

² Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

3. Risk och sårbarhetsanalys

Kommunen ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunens och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys³.

Kommunens arbete med risk- och sårbarhetsanalys följer Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser (MSBFS 2015:5). I arbetet ingår bland annat att identifiera samhällsviktiga verksamheter inom kommunens geografiska område. Dessutom ska händelser som kan hota upprätthållandet av funktionerna och kritiska beroenden för samhällsviktiga verksamheter identifieras. Arbetet ska ge en samlad bild av risker, sårbarheter och förmåga inom kommunen samt utgöra ett bra underlag för planering och genomförande av åtgärder som minskar risker och sårbarheter. Åtgärderna beskrivs övergripande i slutet av detta dokument.

3.1 Sammanfattning och slutsats av risk och sårbarhetsanalysens resultat:

Vårgårda kommun kan inom flera områden öka sin krisberedskapsförmåga.

El och energiförsörjning och personal med specialkompetens är sammanfattningsvis kommunens mest kritiska beroenden. Flertalet av de åtgärder och investeringsbehov som kan behöva göras, är relativt kostsamma. Kommunens ambitionsnivå och ekonomiska prioriteringar avseende säkerhet och krisberedskap får avgöra vilka åtgärder och investeringar man avser att genomföra.

Att utbilda och öva, uppmuntra personal att höja sin och verksamhetens krisberedskapsförmåga är både kostnadseffektivt och har förmodligen en avgörande betydelse för att höja hela kommunens förmåga att hantera en krissituation. Detta kan göras genom att utveckla verksamheten efter incidenter eller händelser i vardagen, involvera och ta vara på personalens egna förmågor och idéer, genomföra enkla övningar, låta personalen rotera på olika befattningar eller arbetsplatser för att öka kompetensen m m.

Samverkan i det geografiska områdesansvaret behöver heller inte belasta kommunens ekonomi drastiskt utan kan vara en bra grund i krisberedskapsarbetet för framtiden.

Tekniska investeringar på reservkraft, egen, delfinansierad, genom avtal med leverantör eller i samverkan med andra kommuner, höjer kommunens beredskap och förmåga. Detta bör absolut utredas och prioriteras.

Andra tekniska lösningar som trycksatta nödvatteninkopplingar och liknande bör finnas med i planeringen av ny- eller ombyggnation av lokaler där samhällsviktig verksamhet bedrivs.

³ Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Förvaltningen har utifrån risk och sårbarhetsanalysens resultat prioriterat ett antal åtgärder och investeringar för mandatperioden:

4. Krisledning och krisberedskapsplanering

Kommuner ska, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur kommunen ska hantera extraordinära händelser⁴.

4.1 Kommunen ska ta fram följande styrdokument⁵:

Kommunen ska ta fram ett styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap. Styrdokumentet ska ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden och innehålla:

- Övergripande styrning av arbetet med krisberedskap i kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund.
- Kommunens övergripande process för risk och sårbarhetsanalys.
- Kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar.
- Vilken planering avseende krisberedskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.

4.1.1 Krisledningsnämndens reglemente

Kommunen ska ta fram eller revidera sitt reglemente för krisledningsnämnden.

4.1.2 Instruktionen för kommunchefen

Kommunstyrelsen bör i instruktionen för kommunchefen ange vilka uppgifter som denne ska ha avseende krisberedskap.

4.1.3 Plan för hantering av extraordinära händelser i fredstid

Kommunen ska ta fram en plan för hantering av extra ordinära händelser. Planen ska innehålla:

- Hur kommunen ska organisera sig under en extra ordinär händelse.
- Hur kommunens organisation för krisledning ska bedriva samverkan och ledning i syfte att uppnå inriktning och samordning.
- Vilka lokaler med nödvändig teknisk utrustning för samverkan och ledning som disponeras vid en extraordinär händelse.

⁴ Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

⁵ MSB/SKL's överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022.

4.1.4 Utbildning och övningsplan för mandatperioden

Kommunen ska ta fram en utbildning och övningsplan för mandatperioden 2019-2022.

4.1.5 Krisberedskapsplanering

Alla risker går inte att förebygga och därför är en god förmåga viktigt hos såväl enskilda som verksamheter. Förmågan ska vara hög både när det gäller att hantera och återhämta sig från olika allvarliga samhällsstörningar och extraordinära händelser.

Den verksamhetschef eller enhetschef som är ansvarig i vardagen är även ansvarig under en samhällsstörning. Organisationen för att hantera en händelse ska så långt som möjligt likna ordinarie struktur.

Vid en händelse arbetar kommunen utifrån *Plan för extraordinära händelser enligt lag 2006:544 om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*.

Där står det beskrivet, hur kommunen ska arbeta med samhällsstörningen. Den anger kontaktvägar, krisledningsmallar och vilka roller vi ska ha vid en samhällsstörning samt hur kommunen kan stå värd för en inriktning och samordningsfunktion (ISF). Kommuner ska i enlighet med MSB´s vägledning ha en inriktning och samordnings kontakt⁶ (ISK). Denna kontakt ska vara en primär kontaktväg in i kommunen för andra aktörer.

4.1.6 Tjänsteperson i beredskap (TiB)

Kommunen har från och med 6 Juni 2019 en egen tjänsteperson i beredskapsfunktion. Denne ska vara en ingång till och bevaka kommunens intressen i ständig beredskap. Det är tjänstepersonen som i första hand aktiverar krisledningsorganisationen och vid behov Posoms ledningsgrupp. TiB organisationen ska utvecklas genom övning och utbildning under mandatperioden.

4.1.7 Kriskommunikation

Kommunen utvecklar ständigt förmågan till kommunikation genom regelbunden övning. Kriskommunikationsplanen revideras kontinuerligt.

4.1.8 Krisstöd/Posom

Kommunen ska ha förmåga att ge psykosocialt stöd till människor som är drabbade av en krishändelse. Det är kommunchef, TiB eller säkerhetssamordnare som aktiverar Posoms ledningsgrupp. Det är sedan ledningsgruppen som ser till att det finns stödpersonal till hands för de drabbade. Ledningsgruppen och stödpersonerna ska utbildas och övas under mandatperioden.

⁶ Aktörsgemensamma former för inriktning och samordning vid samhällsstörningar

4.1.9 Räddningstjänstförbundet (AVRF)

Samarbete och samverkan med räddningstjänstförbundet Alingsås/Vårgårda ska öka avseende krisberedskap och krishantering. Frågan bör beredas i samverkan med ägarkommunerna.

Detta bör göras i samråd med direktionsrepresentanter, kommunchefer, säkerhetschef, säkerhetssamordnare och räddningschef/räddningschef i beredskap.

4.1.10 Kommunalt bolag (Vårgårda Bostäder AB)

Under mandatperioden ska en översyn genomföras gällande styrning och förväntningar på de kommunala bolagen avseende krisberedskap och krishantering med målsättning att tydliggöra roller och åtaganden.

5. Geografiskt områdesansvar

Inom ett geografiskt område ska det finnas ett organ som verkar för inriktning, prioritering och samordning av tvärsektoriella åtgärder som behöver vidtas i en krissituation. På nationell nivå är det regeringen, på regional nivå länsstyrelsen och på lokal nivå kommunen⁷.

Kommunen tar sitt geografiska områdesansvar via nätverk med andra organisationer, näringsliv och myndigheter. Kommunens säkerhetssamordnare har ett nära samarbete med lokalpolisområdet och med Alingsås och Vårgårda räddningstjänstförbund. Kommunpolisen finns med i Posoms ledningsgrupp och är länken in till krisledningsgruppen. Kommunpolisen och räddningstjänstförbundet (AVRF) deltar tillsammans med krisledningsgruppen i övningar.

Säkerhetssamordnaren gör risk och sårbarhetsanalyser med det kommunala bolaget, Vårgårda bostäder och med Solör bioenergi i Vårgårda AB. Företrädare för Vårgårda bostäder och säkerhetssamordnaren träffas även regelbundet i det lokala brå (brottsförebyggande rådet på lokal nivå). Säkerhetssamordnaren är även med i Posom, ledningsgruppens regelbundna möten.

I regionalt perspektiv samarbetar kommunen med andra kommuner. Kommunen ingår i olika delregionala nätverk. Nätverket krissamverkan Sjuhärad träffas årligen för att skapa förutsättningar för samverkan i krishanteringsfrågor. Årligen erbjuds temadagar och studiebesök tillsammans med delar av nätverket i syfte att lära känna varandras organisationer. Detta nätverk kan vara till hjälp när krisen kommer. Under en temadag årligen träffas kommunernas krisledningsorganisationer, andra viktiga aktörer för att tillsammans utbildas utifrån ett aktuellt tema, t ex en

⁷ Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

inträffad händelse. Det senaste temat var storskaligt elavbrott med dricksvattenstörning som följd. Dessa scenariobaserade övningar/utbildningar syftar till att utveckla det geografiska områdesansvaret och förbättra krisberedskapsarbetet.

Kommunen samverkar även med andra samhällsviktiga aktörer inom kommunen i syfte att uppnå samordning av förberedelser inför och åtgärder under en extraordinär händelse. Företrädare för Center of innovation är samverkansperson mellan kommunen och näringslivet. Säkerhetssamordnaren har via funktionen en ingång till nätverk och ledningsgrupper för de största företagen i kommunen.

Kommunen ska utveckla sitt ansvar med geografiskt områdesansvar genom nätverksbyggande med andra viktiga aktörer inom området krisberedskap.

Geografiskt områdesansvar

6. Utbildning och övning

Kommuner ska ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid. (SFS 2006:544)

För att stärka förmågan att hantera olika samhällsstörningar utbildas och övas kommunens krisledningsorganisation regelbundet. Inriktning och omfattning på övningarna planeras utifrån identifierade risker samt organisationens utbildningsnivå och behov. Kommunen deltar regelbundet i regionala samverkansövningar och genomför egna övningar på lokal nivå. När tillfälle ges deltar kommunen även i nationella övningar.

6.1 Mål för utbildning och övning

Kommunen ska ha en väl förberedd organisation som kan skapa lägesbild, leda och samordna insatser och aktiviteter så att konsekvenserna av en händelse begränsas. Detta säkerställs bland annat genom att de som ingår i krisledningsorganisationen kontinuerligt utbildas och övas. Övningar, utbildningar och händelser ska utvärderas.

6.1.1 Åtgärder för övning och utbildning

- Kommunens krisledningsnämnd ska utbildas och övas i sin roll i krishantering minst en gång under perioden 2019-2022
- Berörd personal ska delta i de kvartalsvisa övningar som anordnas och leds av Länsstyrelsen i Västra Götaland.
- Kommunen ska genomföra och utvärdera två övningar för den centrala krisledningen under perioden 2019-2022.
- Varje förvaltning och bolag ska övas under perioden 2019-2022.
- Alla tjänstemän i beredskap (TiB) ska utbildas för uppgiften.

Kommunstyrelsen ska utbildas i att leda kommunens delar av det civila försvaret under höjd beredskap. Kommunen tar fram en utbildning och övningsplan för mandatperioden, den ska antas av kunnunchefer.

7. Rapportering

Kommuner ska hålla den myndighet som regeringen bestämmer informerad om vilka åtgärder som vidtagits enligt detta kapitel (kap. 2 i SFS 2006:544) och hur åtgärderna påverkat krisberedskapen.

Kommunen ska vid en extraordinär händelse i fredstid ge den myndighet som regeringen bestämmer lägesrapporter och information om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder (SFS 2006:544).

Kommunen rapporterar in resultatet av sitt arbete med risk- och sårbarhetsanalysen senast den 31 oktober under första kalenderåret i mandatperioden. Kommunen ska årligen följa upp åtgärdsplanen utifrån risk- och sårbarhetsanalysen. Säkerhetssamordnaren ansvarar för att initiera, sammanställa och genomföra rapporteringen.

För rapportering under en samhällsstörning eller extra ordinär händelse använder kommunen befintliga tekniska hjälpmedel som Rakel (radiokommunikation för effektiv ledning), WIS (webbaserat informationssystem), Skype, teams eller andra IT-lösningar för distansmöte.

7.1 Mål för kommunens rapportering

Vid en händelse ska kommunen löpande delge Länsstyrelsen och andra berörda krisberedskapsaktörer lägesrapporter. Länsstyrelsen ska informeras om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder.

Kommunen ska under mandatperioden utveckla förmågan att ta emot och dela information med Länsstyrelsen och berörda krisberedskapsaktörer med stöd av den teknik och metodik som tillämpas, samt utveckla förmågan till att samverka under störda förhållanden.

8. Kommunens ansvar för civilt försvar

Alla kommuner ska påbörja arbetet avseende de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap (beredskapsförberedelser) så att de på sikt kan fullgöra sin uppgift inom totalförsvaret i händelse av krigsfara och krig.

Prioriterade uppgifter för kommunerna under perioden är:

- Kompetenshöjning gällande totalförsvaret
- Säkerhetsskydd
- Krigsorganisation och krigsplacering

(Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar, MSB 2018-05681)

Det civila försvaret syftar till att samhället ska fungera vid höjd beredskap och krig i Sverige. Det civila och militära försvaret bildar tillsammans totalförsvaret. Regeringens försvarspolitiska inriktning är att planeringen för civilt försvar ska återupptas. Målet med det civila försvaret är att värna civilbefolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt att bidra till Försvarsmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp eller krig.

Sammanfattningsvis kan man säga att arbetet med krisberedskap och civilt försvar handlar om att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera kriser och krig.

8.1 Kompetenshöjning gällande civilt försvar

Förtroendevalda och tjänstemän i kommunerna behöver ha grundläggande kunskaper om de författningar och arbetssätt som gäller vid höjd beredskap, krigsfara och krig. Det är angeläget att kunskapen om totalförsvaret ökar.

Åtgärder för kompetenshöjning gällande civilt försvar:

- Kommunstyrelsen och förvaltningschefer i kommunen ska ha utbildats i höjd beredskap och totalförsvaret senast 2020-12-31, i enlighet med överenskommelsen (MSB 2018-05681).

9. Säkerhetsskydd

Arbetet med beredskapsförberedelser inom det civila försvaret skapar behov av ett utökat och stärkt säkerhetsskydd. Säkerhetsskydd handlar om att skydda verksamhet som är av betydelse för Sveriges säkerhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten.

9.1 Åtgärder för säkerhetsskydd

Följande åtgärder ska i enlighet med *Överenskommelsen om kommunernas arbete med civilt försvar* vara klara senast 2020-12-31:

- Kommunen ska ha en utbildad säkerhetsskyddschef och biträdande säkerhetsskyddschef.
- Riktlinjer för säkerhetsklassning och säkerhetsprovning av personal är antagen.
- Utrustning, utbildning och rutiner för att kommunen säkert ska kunna hantera uppgifter som rör rikets säkerhet ska vara klart.
- En process för säkerhetsskyddsanalys ska etableras, och prioriterade delar av kommunens verksamhet ska vara analyserade.

10. Ekonomi- för krisberedskap och civilt försvar

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap anger att kommunen ska få statlig ersättning för arbetet med krisberedskap och civilt försvar. Hur ersättningen ska användas regleras i särskilt utgivna anvisningar från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap⁸.

Ersättningen betalas ut årligen och avgränsas till att finansiera förberedande och förebyggande arbete för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet och stärka förmågan att hantera extraordinära händelser och arbete med civilt försvar. Arbetsuppgifterna som avses är exempelvis risk- och sårbarhetsanalys, planering, samverkan, utbildning, övning, rapportering, säkerhetsskyddsåtgärder m m. Huvuddelen av ersättningen kan och bör användas för personalkostnader. Ersättningen ska inte användas för större investeringar eller finansiera hantering av en inträffad händelse.

Ersättningen består av ett grundbelopp, som är olika stort beroende på vilket kommuncluster man tillhör, en verksamhetsersättning baserat på invånarantalet i kommunen samt mindre poster för ersättning för utomhusvarning (tyfoner för beredskapssignal) samt subvention för Rakel-abonnemang.

Kommunen ska årligen rapportera till Länsstyrelsen hur ersättningen använts och vilka aktiviteter som vidtagits. Om ersättningen inte använts eller om den använts felaktigt kan kommunen bli återbetalningsskyldig. En gång per mandatperiod genomför Länsstyrelsen uppföljningsbesök i kommunen.

11. Brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete

Brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete kan vara mycket kostnadseffektivt och syftar till att människor ska känna sig trygga och inte

⁸ MSB's anvisningar för användning av statlig ersättning för kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar.

behöva vara rädda för att bli utsatta för brott. Trygghet är en känsla och har egentligen ingenting med brottsstatistik att göra, men åtgärder och insatser man gör i det brottsförebyggande arbetet kan även bidra till känslan av trygghet. Kommunen vill jobba kunskapsbaserat och har skapat ett lokalt brå där företrädare från kommunen, kommunpolisen och Vårgårda bostäder AB träffas regelbundet. Till detta lokala brå har det knutits inrapportörer i form av fastighetsskötare, skolpersonal, fritidsledare som regelbundet ger aktuell information. Denna information, tillsammans med brottsstatistik, händelserapporter, sammanställs till en lägesbild som analyseras av det lokala brå för att hitta rätt insatser och åtgärder.

Insatser kan vara social prevention, det vill säga att påverka individers motivation att vilja begå brott. I andra typer av brott kan man förebygga genom situationella åtgärder som att påverka platsen där brott begås. Det kan exempelvis vara ökad insyn, belysningsåtgärder, kamerabevakning, ökad patrullering av polis, ordningsvakt eller väktare.

Detta arbete kräver stort mått av samverkan inom kommunen men även med andra aktörer. När åtgärder eller insatser har genomförts ska arbetet följas upp och utvärderas för att se om det gett någon omedelbar effekt. En viktig del i detta arbete är också årliga trygghetsmätningar för att se om effekten, i ett längre perspektiv, nått ut till kommuninnevanorna.

Det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet ger även draghjälp till kommunens krisberedskapsarbete. Kommunen kommer att upprätthålla kontaktytor och samverkan med aktörer som också kommer att vara drabbade i en samhällsstörning, extraordinär händelse eller kris.